

خونریزی دستگاه گوارش

احتمال دارد هر فردی در طول زندگی خود دچار خونریزی دستگاه گوارشی شود، به ویژه در افراد بالای ۴۰ سال شیوع این بیماری بیشتر است و معمولا باعث وحشت خانواده و فرد بیمار می شود.

علائم خونریزی گوارشی

دل درد، تهوع و استفراغ، مدفوع سیاه و خونی، ضعف عمومی، تپش قلب، شوک، سردی دست و پا، رنگ پریدگی، کاهش فشار خون، پوست سرد و مرطوب، کاهش و یا قطع ادرار و ازدیاد اوره خون.

خونریزی‌های دستگاه گوارش معمولا به صورت استفراغ خونی و شایع‌تر از آن، مدفوع سیاه رنگ و نسبتا شل (ملنا)، دفع خون از مقعد که به صورت خون روشن یا رگه‌های خون دیده می‌شود، خود را نشان می‌دهد. البته حالتی دیگر نیز وجود دارد که خود بیمار ممکن است علائم را مشاهده نکرده و فقط به صورت کم‌خونی ظهور کند.

بیماران باید توجه داشته باشند یبوست معمولا با تیره شدن رنگ مدفوع همراه است، ولی خونریزی‌های دستگاه گوارش به صورت مدفوع کاملا سیاه و شل نمایان می‌شود.

همچنین در شرایطی که خونریزی تنها با کم‌خونی و علائمی همچون تنگی نفس و کمبود انرژی بروز می‌کند، با مراجعه به پزشک و انجام آزمایشات لازم، باید نوع کم‌خونی مشخص شده و در صورت نیاز بررسی دستگاه گوارش نیز انجام شود.

هر بیماری که استفراغ خونی یا اسهال سیاه و شل داشته باشد، یا به هر شکلی خون از مقعدش دفع کند، باید برای بررسی‌های دستگاه گوارش به پزشک مراجعه کند تا علت خونریزی مشخص شود.

بررسی و علت‌شناسی کم‌خونی و خونریزی، مهم‌ترین کاری است که باید مورد توجه باشد.

علل خونریزی‌ها

درمان، وابسته به علت خونریزی است، در نتیجه ابتدا باید علت مشخص شود. زخم‌ها معمولا شایع‌ترین دلیل خونریزی‌های معده و دوازدهه (ابتدای روده باریک) هستند که به صورت استفراغ خونی یا ملنا ظاهر می‌شوند.

در بعضی موارد زخم‌ها مربوط به میکروب هلیکوباکتر هستند. البته زخم‌های وابسته به هلیکوباکتر روز به روز در حال کاهش است و زخم‌های مرتبط با مصرف برخی داروها به خصوص داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی مثل بروفن و دیکلوفناک و مصرف آسپیرین مشاهده می‌شوند. درصد کمی از موارد خونریزی نیز می‌تواند نشانه‌ای از وجود تومورها باشد. علاوه بر این موارد پیدایش واریس‌های معده و مری نیز می‌تواند علت دیگری برای خونریزی‌ها باشند که اقدامات خاص خود را نیاز دارند.

موقعی که رگه‌های خونی، اسهال خونی یا دفع خون همراه با بلغم از طریق مقعد وجود داشته باشند، باید برای تشخیص مواردی مانند هموروئید، شقاق، پولیپ‌ها، التهابات، زخم‌ها یا به ندرت تومورها بررسی‌های لازم توسط پزشک انجام شود.

بیماری‌های شقاق و هموروئید معمولا به علت یبوست ایجاد می‌شوند که باعث خونریزی مقعد می‌شوند.

بنابراین طیفی از درمان‌ها وابسته به تشخیص‌های مختلف وجود دارد که با معاینات و آزمایشات لازم شروع می‌شوند.

تشخیص

برای تشخیص علت خونریزی گوارشی و آگاهی از محل خونریزی، ابتدا باید از بیمار شرح حال گرفت و سابقه‌ی بیماری‌اش را پرسید

. باید دانست آیا بیمار سابقه‌ی ابتلا به زخم معده و یا هموروئید را دارد یا خیر. سپس معاینات بالینی انجام گیرد و فشار خون او کنترل شود و آزمایش خون از نظر میزان کم‌خونی و تست‌های خونی و آزمایش مدفوع انجام گیرد. گاهی به آندوسکوپی و یا کولونوسکوپی و عکس‌های روده نیاز است و گاه نیز بر حسب علت بیماری باید عکسبرداری عروقی (آنژیوگرافی) و یا سایر آزمایشات پاراکلینیکی انجام شود.

درمان

درمان خونریزی گوارشی بستگی به علت بروز آن دارد؛ مثلا در صورتی که علت خونریزی وجود زخم و یا سوراخ شدن معده و اثنی عشر باشد، باید با جراحی، محل خونریزی را بست؛ و یا در صورتی که علت آن واریس مری باشد، باید عروق واریسی را با دستگاه یا دارو مسدود کرد؛ و اگر علت آن عفونت‌های متعدد باشد، باید عفونت‌ها را درمان کرد.

پیشگیری و خودمراقبتی

خوشبختانه در ۹۰ درصد موارد، هلیکوباکتر منجر به ایجاد زخم نمی‌شود، اگرچه نوع هلیکوباکتر و واکنش بدن فرد نیز در میزان تاثیر این میکروب موثر است.

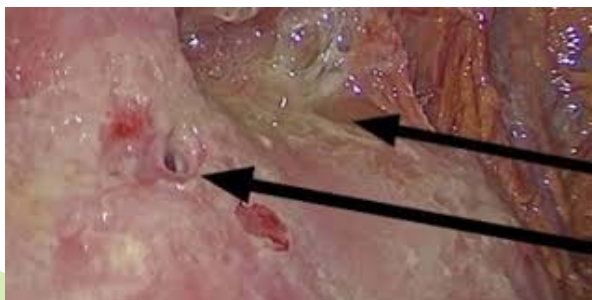

خونریزی دستگاه گوارش "ویژه بیماران"

منبع :
۱- برونر سودارث
تاریخ تهیه : ۱۴۰۲/۰۷/۱۸
بازنگری : ۱۴۰۵/۰۷/۱۸
ID: SH-PE-Pa/۵۹-۰۱-۰۲/۱۰

خوردن این مقدار میوه و سبزی کاری ناممکن یا سخت باشد. اما با استفاده از شیوه‌هایی ساده می‌توان در زندگی معمول این کار را انجام داد؛ مثلاً بهتر است فرد هنگام صبحانه به جای قند، خرما بخورد، یا مثلاً میان وعده‌ها را از سبزی‌ها انتخاب کند یا همراه با غذا سالاد میل کند. از خوردن محرک‌ها مثل ادویه زیاد و قهوه و چای و نوشابه خودداری کنید . از پرخوری جداً خودداری کنید . از کشیدن سیگار خودداری کنید . از استرس دوری کنید . علائم خونریزی گوارش را بشناسید و به پزشک معالج مراجعه کنید .

واحد آموزش به بیمار بیمارستان ساسان

آدرس : تهران - بلوار کشاورز - شماره ۴۳
تلفن : ۸۹-۸۸۹۶۵۱۷۰-داخلی ۷۳۹
info@sasanhospital.com

اغلب مردم کشور ما میکروب هلیکوباکتر را در دوران بچگی دریافت می‌کنند؛ به عنوان مثال غذا خوردن با قاشق مشترک یا استفاده از یک لیوان مشترک با کودک می‌تواند دلیلی برای سرایت این میکروب باشد، چون میکروب هلیکوباکتر از طریق دهان و عدم رعایت بهداشت هنگام غذا خوردن وارد بدن فرد می‌شود. بنابراین با رعایت بهداشت هنگام آب و غذا خوردن باید از بروز مشکلات پیشگیری کنیم.

رژیم غذایی نیز در کنار رعایت بهداشت مورد مهم دیگری برای پیشگیری از خونریزی گوارشی است؛ به عنوان مثال هر گونه غذایی که آمیخته به نمک باشد، مانند خیارشور و ترشی‌ها، غذا و آب آلوده به نیترات و مواد نگهدارنده، مصرف سیگار و غذا خوردن تند و با عجله می‌تواند در بروز این مشکل موثر باشد.

برعکس، خوردن میوه و سبزی به مقدار کافی در طول روز، عاملی موثر برای پیشگیری از ایجاد این عوارض است. البته شاید تصور کنید از نظر مالی و وقت کمی که در زندگی معمول با آن مواجه هستیم،